

Расул ГАМЗАТОВ.

НУГУЛ ХӨМЕ АЛА БЕРДИ

Чурттап чораян үсөдө дег, күжүр ачай, Чуртту хоп чип, нугул, чөңгөз хөмө алды...

ИНЭЭМ ЧАРАШ

Селеме дег мыйыстарың, Серилерге сымас болтуң, Арманда дег шылдактуң...

ЧЫЛГЫМ ӨССҮН

Тыва чоңум чоргааралы, Азырал мал адывасты — Чудуур-даа, шыктаар-даа...

ХАЙЫРАЛЫГ КҮДЭЭЛЕРИМ

Төрүтүнгөн, өскөн чурту Тожу, Таңды, дегем — Хемчик — Хары чоңум төлдери боор...

ЭКИ СЕТКИЛ АРА ДҮШПЕС

Алыс чуртум Өвүрүң Тора, галың, Бичимден эки сактырым, сууруустун тугуна...

(Тончүзү, Өгөөш № № 123, 125 «Шанда»).

— Ибе, ис чок чидиршкен хеймер кызыларын бузуттук, буруууду оору мен бо...

Тол чокта тоөгү турбас дээр болгай, Ол чорчур арга чок, чөптүг чорду. Амдырал бевиз дидиренчт соок...

Бодум аанок чуду-кара кижиги мен, колхоз сууруучу хлөб бажырап черинге ажылдап турдум...

ЧИТКЕН УРУГ

Чечен чугаа

Улуг өмчи-домчуларга каш-даа бардымыс, оларын харыларын база хирелиң...

— Алжыны менз кор-гүчөм — деп, ол диледи. Бодум иштинде анаа ан-чугууларын шыжыгарым-лаа...

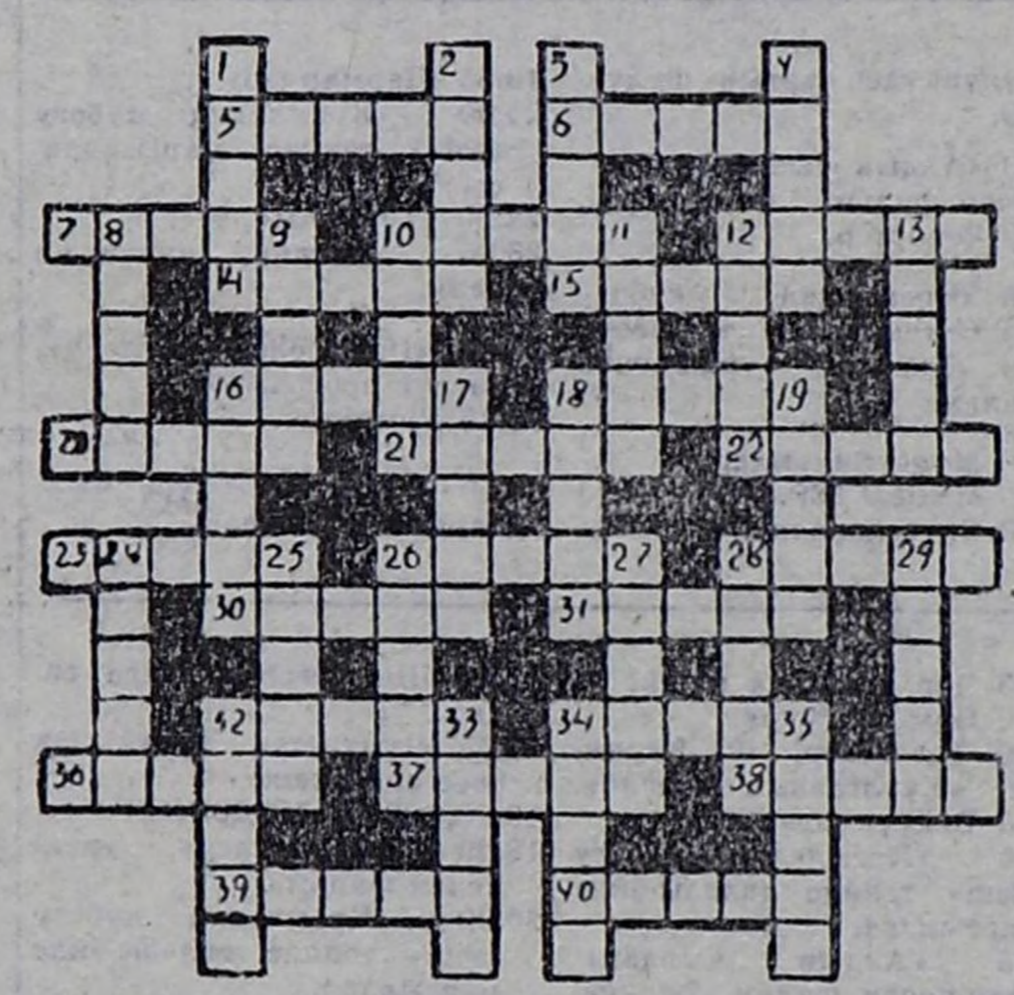
Оон ийил мөңү уруг дү-жүрүмүн, оол азырап ал-гак оскунганымна база чу-галтай берди. Демги шыжы-гышыкыман чидип, сестим...

холларымны кожа туткаш, сүзүгөлдиги чалбарып, тең-деп кагдым. Кижиниң төрүп алган то-ду орларга дык-лаа берсе...

— Алжыны менз кор-гүчөм — деп, ол диледи. Бодум иштинде анаа ан-чугууларын шыжыгарым-лаа...

Биздегиде чаптанчыг ча-раш, шовазында жалокчу, чаа өскө-сөөм үнүп орап жи-риң кырып, дүңгүрүп...

КРОССВОРД

ДОРА ДУРГААР: 5. Эргн Тывага албан-дужаал дем-дээ, 6. Орус уруулар тоолу, 7. Торлааны бир өскөр алаары...

САРЫГ ШАЖЫН КАЛЕНДАРЫ

ПОНЯБЬ 2, эргн сан-биле 22, суббота, Бедлар-Дуулук (Саурун) сыйдыгыт, 4 по-гаан мейлиги, салган охунтук...

ГРАБ — КИЖИЛЕР

Зимбабвонун мурууу ба-рыш чүгүндө граб-кижилер бичи аймак болуп чурттап чоруур. Оларын буттары кыжыктан кууд ийи алдырык...

БОЛУУШКУННАР, ФАКТЫЛАР

ты-аңы болурун конугт эки билер, Ол бичининден эгелзэи, амдыралыңың бугу дүргүзүндө элзизиниң аңы-аңы хейр-лерин чып, шыгачан келген...

ган, Чылаа бөжөн ийи педеля бар болганы-биле казарма 52 орзэдден тургустунган. Шап кыны тургустунган казармага солдаттарын шериг албатын эрттирер — ыдыктыг дүлзэ-те болгаш бейик харысаалга болуп турар.

кадайның сүмезинде черле ужуз бардыр. Келер чайнында Уруже аржаанал чорутум. Өнөргө орук ара хондуус, Кежээ дургу уруулары эргелдеп, чассыдып келдим. Мени «анай» дээш чарыбастай берди.

Орук ара өнөргө кирдим, алзэди уруулар гажыктат ойнап орап чорду. Силерло-тон айтырымга, арга кно-ген, а аванын кууду аал бат-кан диледи. Күл чыда, алы-кырындап, көм келгенде «ай-зактык» ойнап орап чорду. Бизиниң чыгап калганың ил-ги сүмез бажыма кирип келди.

Өнөргө үр доктаагың келдиң, Долбаа! дээш, жеңче уткыг калып келди, аванын дүң-көп, «уруум» дээш барып кужактагым. Бичан еки-зы биле убаан бызаларже бар чордулар. Бо ашак-биле сүмөлөшкөн, уругу му-рунуга ушкарып, кылган ара-жым-биле чакыра ара-к орап алдым. Хадим сик-гыртаагына мөңгүн биз-ээмин суу каш, хемден дүргөн-е ирап чорутуусу. Чорук чогааны ол-дур.

Урууларың аты-сының ес-тергин, солуваан бис. Дол-баа, Долбаажык хөвөө ас-тан. Силерин хеймер кы-зылар тол дээш, чаяны бу-зынып-биле ийи кыс, ийи оолду чылап божумдуу-лаа. Чүү дээр боор, ава кижиниң

Ийи чогаалчы ужуражы бергеш, ажыл-амыдыралын чугаалажы бергешер. Би-рээзи өскөндө: — Арай бердиң бе? Арыш-ырайың аажок баксыраксай берип-тир — деп айтырган.

Улуг наамдыг пенсионер кижиги эмчиге келеш: — «Кулак, карак» эм-чизинге кирер бижиктен бе-рип көрүшөр — деп дилээң. — Биздегиде эмчиге чок. «Кулак» боостта — дум-чук» болгаш карак эмнээр эмчи бар. Карак эмчизинге кирер дээш өскөсүл бе? — Чок, мөңзө кулак, карак талазы-биле эмчи херек — дээш, кырган бодунуу дээш турпукам.

Чүү деп тайылбырлаа эки чүвөл аан, дыпнаан чүвөл-дириниң херек кырында карак-биле көрүмгө — шуут дүш-пес, конгус аңгы болур эл-депиг-ле чүвө... Автомашназым Кымзыл шөлгө тургузап каан кижини шагдаа тургускаан: — Бо канчал барган улус силер! Часаа чериниң деис-кэри-дир деп чүвени биле-нер! — деп, барык алгара аарак, ол хордап чугааланар.

ССР-ниң Дээди Совети, ниң депутатты сессиялап чо-рраш, чанып келген. Кадайы ону чөмөнниң алдырчыне ча-лааш: — Бир дугаары кылдыр борч жер сен бе? — деп ай-талган.

«Шын» солун неделя дургузунда телекөрүкчүлөргө (Ноябрь 4-тен 10-га чедир)

Понедельник

Ноябрь 4
РНТ БИРГИ канал
6.00 ТЕЛЕЭРТЕН.
9.00 12.00, 15.00, 00.00 МЕДЭЭЛЕР.

19.10 СОЛУН КИЖИЛЕР, ЧУГУЛА АЙТЫРЫГЛАР.
19.35 Аялган тып көрөм.
20.00 «Бистер».

13.55 Палиха-14.
14.00 Ажыл-ишчи Россия.
14.30 Кызыгаар чок бут бөмбүү.

Во хүннерде бистин өг-бүлөвис, төрөлдөривис, эш-өрү-вүс улуг өрүшкү-биле ачавыс Монгүн-оол Олонович Ой ДАРЫҢ 50 харлаан юбилейин демселээр. Ачавыс күбү, не университетиниң чыгылган системаларынын ижтене...

Вторник

Ноябрь 5
РНТ БИРГИ канал
6.00 ТЕЛЕЭРТЕН.
9.00 12.00, 15.00, 00.00 МЕДЭЭЛЕР.

15.15 Акша кылдыр чер.
15.20 «Лейтенант Марштын октаргайга камгалакчылары».

15.20 Бөдүүнүндө бөдүүп.
15.50 Чажыт чугалаажылар.
16.15 Месяслов.

ӨӨРҮШКҮНҮ СӨННЭЭН

Чоокта чаа Тапды кожуунун тогу Бай-Хаактын Култура бажыныча «Чагытай» таныч ансамблинин үш уругу үш харлаанда баш дучыл болганыга тураскааткан байырык концерт болуп өрткөн. Анаа ансамблиниң баштайгы киржикчилеринин бирөөзи Викторина Лама болган эскерлер-лаа ужуражылга...

среда

Ноябрь 6
РНТ БИРГИ канал
6.00 ТЕЛЕЭРТЕН.
9.00 12.00, 15.00, 00.00 МЕДЭЭЛЕР.

15.15 Акша кылдыр чер.
15.20 «Лейтенант Марштын октаргайга камгалакчылары».

16.30 Бянактылдың астро-логиясы «Лариса Долина».
16.55 Силернин эргесер.

ӨРТЭЭ ЧИГИЭЭН

Федералдык почта харылзаа албанынын эргеле-ли 1997 чылдын чагылдыгазы ноябрь 1-ден ноябрь 15-ке чедир уламчылар болгаш солуннар, сеткүүлдернин өрткөткөнгө чаа санаашкыннари чоруткан дээрзин дындадып тур. Чаа өрткөткөр-биле почта ачы-дузанын телевизи чингээн.

Четверг

Ноябрь 7
РНТ БИРГИ канал
6.00 ТЕЛЕЭРТЕН.
9.00 12.00, 15.00, 00.00 МЕДЭЭЛЕР.

14.40 «Дангыны Турандот, тускай төгөдүрүлүс».
14.05 Кустонун командазынын суг алаанга аян-чоруу.

14.20 «Адыл чылдар, уран-чечен фильм, 1-ги сериясы».
15.10 Репортер.

МИКРОАВТОБУС САДЫП АЛЫР СИЛЕР БЕ?

Федералдык почта харылзаанын Тыва Республика эргелели («Ульяновскинин автомобиль заводу» АН-нын албан өзү-биле дилери) Кызыл хоорайда складтан «УАЗ-2206» марканын (микрo-автoбус) автомобильдерин 50000000 рубльге садып турарын чарлап тур.

Пятница

Ноябрь 8
РНТ БИРГИ канал
7.55 «Көсөмчө хөрөн истээр калдыктан инспектору» уран-чечен фильм.

18.00 МЕДЭЭЛЕР.
18.20 Дириг амыттаннар аймаа.
18.55 «Каламбур».

11.45 Чер кырында киж.
12.10 Ном делгүүрү.
12.40 Телетатар. Ф. Карини.

ӨӨРЕДИЛГЕ ЭГЕЛЭЭР

«Прогресс» өөредилге төвүнде ноябрь 11-де дараазында курстарын кичээлери эгелээр болгаш өөрини күзелдиг-лерин хүлээп ал турар: «Биче баа ортукм бүүдүрүлгелерин сай-хоо ажыл-чорудалгазын бугхалтер учуу».

Суббота

Ноябрь 9
РНТ БИРГИ канал
7.55 «Кукарача», уран-чечен фильм.

12.00 Россияга бараан болуп тур мен. Шериг курьер.
12.30 Ойна-ла, гармонь.

12.00 Кабинет 21.
12.30 Чажыт чугалаажылар.
12.55 Бөдүүнүндө бөдүүп.

«ШЫН» СОЛУННУ ДАМЧЫШТЫР

Бистин ынак ачавыс Алексей Дукту-оолунун Сааа 37 харлында үр өзес арааш мөчөөн.

Воскресенье

Ноябрь 10
РНТ БИРГИ канал
6.00 ТЕЛЕЭРТЕН.
9.00 12.00, 15.00, 00.35 МЕДЭЭЛЕР.

14.10 Брайн-ринг.
15.15 Акша кылдыр чер.
15.20 «Лейтенант Марштын октаргайга камгалакчылары».

12.20 «Какпа», уран-чечен фильм, 1-ги сериясы.
13.30 Лукоморье.

КИНО

Ноябрь 2-де «НАЙЫРАЛ»: «Испан роза» (АКШ, 16 хардан өрү) Видеозал: «Хан үндүреринин аргазы тылары» 9.20, 13.20, 17.20, «Согуз бээр өдүмүг чери» 11.20, 15.20 шактарда.

ТУРГУЗУКЧУЛАРЫ: Тыва Республиканын Чааа болгаш «Шын» солун редакциязынын коллективни.
Кол редактор В. Ф. ЧАДАМБА.

РЕДАКЦИОННЫЙ КОЛЛЕГИЯЗЫ: Н С ФАЗЫР (кол редактору ораалкчы), В. О. КУУЛАР (кол редактору ораалкчы), С. С. МОНГЪШ (харысалгалы секретарь), Е. О. СЕВЕКШПТ.
РЕДАКЦИОННЫЙ ТЕЛЕФОННАРЫ: Кол редактор — 3-43-34, келген кижилер күлөө алыр чер — 3-34-26; кол редакторун ораалкчылары — 3-33-91, 3-34-17; харысалгалы секретарь — 3-34-92, ораалкчылары — 3-45-93.

«ИДИСИЕР» ивигилел амыдыралы — 3-34-19; 3-34-98, «летуур» — 3-34-49; 3-36-73; көзөз ажалгай — 3-36-82; «улура» өөрөзале болгаш чогаал — 3-39-15; мөзөзлер болгаш спорт — 3-34-57; очулга — 3-34-39; 3-34-93; чааа — 3-39-03; корреспондлар — 3-41-23; үндүрүчүлөр — 2-27-41; солун келбей барлааза — 3-37-92; 3-14-94; бугхалтерия — 3-41-16; чарлалдар килдизи — 3-34-39.

Агар саны: КВ «Тыва кредит» № 363406, сч. 700161629, МФО 049304729, ИНН—1701008465, корр.
Солун Россия Федерациянын Парлаалга болгаш мөсөз-лүг авформаздыг өөсетеринин талаа-биле холбужу-дулгаанын чагылдыгазына контроль болгаш бүрткөткө-вүн Тыва девискээр эргеледиже бүрткөткөтүн.
Бүрткөткөтүрген дугаары — Т 00007.
Солунга парлаттыгав материалдары, авторларынын бодаллары редакциянын гүрүжү-биле дүштөөн барыр бо-лур. Абыттыгав санавы болгаш өскө-лаа фактылары, дындадылары дөш авторлар боттары харылаар.